

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Медіадидактика початкової школи

Освітня програма «Початкова освіта»

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

Навчальна дисципліна «**Медіадиактика початкової школи**» розроблена і впроваджена в освітній процес у рамках проекту програми ЄС Еразмус+ «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання – MoPED» (№ 586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP).

Європейська Комісія підтримує створення цієї публікації, яка відображає лише погляди авторів. Комісія не несе відповідальності за будь-яке використання інформації, що в ній міститься.

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Нормативна дисципліна
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Червінська Інна Богданівна
Контактний телефон викладача	0506716106
Е-mail викладача	inna.chervinska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
Навчальна дисципліна «Медіадиактика початкової школи» спрямована на формування обізнаності студентів у галузі сучасних медіатехнологій та способів їх використання в освітньому	

процесі Нової української школи шляхом розкриття дидактичного потенціалу мультимедійного простору, технологізації предметних методик початкової школи, активно-діяльнісного інтерактивного підходу до організації занять, володіння методичними прийомами медіадидактики та електронними цифровими ресурсами.

Програма курсу «Медіадидактика початкової школи» розкриває освітній практико-зорієнтований зміст медіадидактики, науково обґрунтовує її сутність, сприяє вивченню закономірностей, принципів, методів й організаційних форм навчання із залученням медіапродуктів з опорою на мас-медіа. Для реалізації окреслених завдань студентам репрезентовано низку інноваційних інструментів навчання, які розкривають можливості застосування медіаресурсів для підвищення ефективності організації й конструювання освітнього процесу початкової школи.

Курс сприятиме здобуттю студентами медіаосвіти і медіаграмотності, формуванню медіакультури та медіакомпетентності як процесу розвитку особистості на основі знань засобів масової комунікації (медіа). Освітній контент навчальної дисципліни передбачає оволодіння студентами медіаосвітніми технологіями навчання, сучасною комп'ютерною та медійною технікою, засобами телекомунікаційного зв'язку, інструментальними програмними засобами, що забезпечують інтерактивний інформаційно-дидактичний супровід сучасних технологій навчання.

3. Мета та цілі курсу

Мета вивчення дисципліни: ознайомити студентів з інноваційними трендами та напрямками розвитку медіадидактики, розкрити потенційні можливості медійних засобів та інноваційних медіаосвітніх технологій з метою визначення способів їх застосування в освітньому просторі Нової української школи шляхом забезпечення всебічної підготовки майбутніх педагогів до безпечної та ефективної взаємодії у медіапросторі, формування медіаграмотності та медіакомпетентності відповідно до вікових та індивідуальних особливостей, потреб та запитів.

4. Результати навчання (компетентності)

(ІК) Здатність до збору й аналізу інформації з різних медіа джерел, шляхом критичного аналізу її достовірності та значимості, що передбачають застосування теоретико-методологічних засад педагогіки, психології та окремих методик навчання, уміння застосовувати медіаресурси в професійній діяльності з використанням інноваційних медіаосвітніх технологій, до проведення досліджень, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

КЗ-3: володіння навичками використання медіаосвітніх і комунікаційних технологій;

КЗ-4: здатність до проведення досліджень на відповідному рівні, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних медіаресурсів та медіаджерел;

КЗ-11: здатність до творчого інноваційного пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)

ФК-1. Інформаційно-аналітична: здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних медіа джерел та формулювання логічних висновків щодо можливостей її використання в освітньому процесі початкової школи.

ФК-2. Комунікативна: здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації.

ФК-3 Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям

спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів.

ФсК-4. Міжособистісної взаємодії: здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

Медіадидактичні компетентності

ФсК-1: здатність розглядати медіа як інструменти освітньої діяльності, як інноваційний освітній зміст навчання, як конструктор освітнього процесу, як спосіб активізації роботи в режимі інтерактивного навчання;

ФсК-2: здатність до створення інноваційного педагогічного дизайну сучасного мультимедійного уроку шляхом конструювання технологічних карт з метою використання їх у мультимедійному середовищі (уроці) та інтеграцією медіаресурсів в освітню діяльність початкової школи;

ФсК-3: здатність застосовувати технологічний інструментарій, медіаресурси та цифрові медіазасоби навчання на різних етапах освітньої діяльності, шляхом оволодіння інформаційно-педагогічними технологіями повного циклу (пакет освітніх програм, тренажерів, тестерів, відеоігор, діагностичних методик).

ФсК-4: здатність застосовувати медіаосвітні технології в освітньому процесі Нової Української школи (НУШ).

Професійні знання

1. Відтворювати базові знання теоретичних положень медіадидактики, набуті у процесі навчання та самостійної освітньої діяльності (ІК); (КЗ-1).

2. Здійснювати незалежний аналіз інноваційних медіаосвітніх технологій, інтерпретувати вивчене в освітній процес початкової школи, використовуючи відповідні методи та засоби педагогічного інструментарію (ІК); (ФсК-3); (КЗ-3).

3. Досліджувати інноваційні стратегії застосування медіаресурсів у предметних освітніх галузях початкової освіти (КЗ-1); (ФсК-2).

4. Класифікувати, описувати та обговорювати провідні медіаресурси, придатні до застосування у структурі медіазаняття у початковій школі ((ІК); (ФсК-1); (КЗ-3).

Професійні вміння і навички

1. Розв'язувати та інтерпретувати складні задачі медіадидактики, з метою їх використання у професійній педагогічній діяльності (ІК); (КЗ-2).

2. Вміти добирати та критично оцінювати інформацію з різних медіаджерел, систематизувати її з метою інтеграції в освітній процес початкової школи (ІК); (ФсК-1).

3. Використовувати вивчений матеріал з курсу у нових ситуаціях та інтегрувати його в освітній процес під час вивчення навчальних предметів початкової школи (ІК); (ФсК-1).

Комунікація

1. Ефективно взаємодіяти та злагоджено працювати в команді під час виконання творчих навчальних проектів з медіадидактики (КЗ-1; КЗ-2; ФсК-1).

2. Вибирати ефективні методи комунікації з учнями (студентами), колегами, батьками (ФсК-1; ФсК-2).

Автономія та відповідальність

1. Вміти самостійно управляти комплексними діями та колективними проектами, визначати провідні комунікативні стратегії співпраці та діяльності (ІК); (КЗ-3).

2. Демонструвати відповідальність за прийняття рішень у нестандартних ситуаціях та враховувати непередбачувані умови їх виникнення (КЗ-3).

3. Формувати навички самостійної та пошуково-дослідницької діяльності з метою

професійного саморозвитку як окремих членів команди, так і сталий розвиток усієї команди (КЗ-2; КЗ-3).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	013 Початкова освіта	3	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера- тура	Завдання, год	Вага оцін ки %	Термін виконання
<u>Змістовий модуль 1.</u> Змістовий модуль 1. Медіадидактика як конструкт навчання в освітньому просторі Нової української школи					
Тема 1. Медіадидактика як інноваційний напрям розвитку дидактики XXI століття Історичний дискурс походження та значення терміну «медіадидактика» Категоріальний апарат медіадидактики та її зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Форми, принципи, функції медіадидактики у початковій школі. Провідні завдання медіадидактики в контексті вимог Концепції «Нової української школи».	Лекція. Лекція- презентація	[1,2,3,4, 10,12,18]	Переглянути презентацію (2 год.) Проблемні завдання Випереджаюче навчання: 1.Аналіз «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні». 2.Інтеграція медіа в освітній простір початкової школи.		вересень
Практичне заняття 1. Тема 1. Освітній інструментарій медійно- інформаційної	Семінар	[1,3,4,5, 6,8,10,11, 18, 19]	Індивідуальне творче завдання (ІТЗ) (2 год.)	10/5	вересень

грамотності педагога					
<p>Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності вчителя початкових класів. Основні теорії походження медіадидактики. Сутність поняття «медіаосвіта». Медіаграмотність, медіакультура та медіакомпетентність педагога. Аналіз «Концепції впровадження медіаосвіти в Україні». Складові медійно-інформаційної грамотності вчителя початкової освіти. Критичне мислення як складова медіакомпетентності сучасного вчителя початкової школи.</p>	Лекція. Проблемна лекція.	[2,4,8, 10, 17,18]	Переглянути презентацію (2 год.) Проблемні завдання: 1.Охарактеризуйте мету та завдання нової української школи. 2. Показники критичного мислення? 3. Розкрийте сутність поняття «складові медійно-інформаційної грамотності педагога»		вересень
<p>Практичне заняття 2. Тема 2. Організаційно-дидактичні умови формування медіапростору нової української школи</p>	Семінар	[1,4,8, 10, 13,19]	Індивідуальне творче завдання (ІТЗ) (2 год.)	25/5	вересень
<p>Тема 2. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності вчителя початкових класів. Організаційно-дидактичні засади формування медіапростору освітнього закладу. Сутність, цілі та завдання медіапростору початкової школи. Медіаосвітній простір</p>	Лекція-дискусія	[1,3,4, 8,10, 11,14, 15, 18, 19]	Переглянути презентацію (2 год.) Проблемні завдання: 1. Аналіз форм та методів медіавиховання. 2. Розкрийте умови реалізації методичних прийомів організації		вересень

освітнього закладу як чинники формування та розвитку особистості. Провідні форми, методи та технології медіавиховання в початковій школі. Методичні прийоми організації медіапростору			медіапростору в НУШ.		
Практичне заняття 3. Тема 3. Інформаційний менеджмент у професійній діяльності вчителя початкових класів.	Семінар	[1,4,8, 10, 13,18]	Індивідуальні творчі завдання (ІТЗ) (2 год.)	10/5	вересень
Тема 4. Інтернет у професійній діяльності педагога Історія виникнення Інтернету та сучасний стан його розвитку Епоха інтернету: нові освітні ресурси та ризики застосування в початковій школі. Роль Інтернету у житті людини. Інтернет і права людини. Етика в Інтернеті. Нетикет. Безпечний інтернет: як захистити дітей від кібербулінгу. Кібербулінг або віртуальна агресія	Лекція. Лекція-презентація з елементами дискусії	[1,4,8, 10, 12,16,18]	Перегляд презентації, відеосюжету (2 год.) Проблемні завдання та запитання. 1. Історичні аспекти виникнення Інтернету. 2. Етика в Інтернеті.		жовтень
<u>Змістовий модуль 2.</u> Інтеграція медіатехнологій в освітній процес Нової української школи					
Тема 5. Дидактичний потенціал інноваційних медіаосвітніх та мультимедійних технологій Особливості організації мультимедійних уроків у початковій школі Навчальні цілі та завдання мультимедійного уроку Алгоритм мультимедійного уроку. Характеристика етапів	Лекція. Лекція-презентація	[1,4,8,9, 10,12]	Перегляд презентації (2 год.) Проблемні ситуації. 1.. Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання 2.Методика використання мультимедійних технологій		жовтень

уроку Переваги та недоліки мультимедійного уроку Техніка зворотнього зв'язку на мультимедійному уроці Використання електронних медіа в структурі мультимедійного уроку.					
Практичне заняття 4. Тема 4. Моделювання структури уроку з елементами медіаосвітніх технологій	Семінар. Практичне заняття з елементами тренінгу	[1,4,6,7, 8,12,15]	Груповий проект «Види та типи проектів у НУШ» (2 год.)	25/5	жовтень
Тема 6. Використання форматів медіа в освітньому процесі початкової школи Поняття про медіа-текст та його види. Схема дослідження медіатекстів Використання комп'ютерних технологій на уроках у початковій школі (інтерактивні комп'ютерні флеш ігрові вправи, інтелектуально творчі завдання). QR-коди та можливості їх використання в освітньому процесі початкової школи Створення ментальних карт як інтерактивна форма роботи на уроці Креолізовані тексти та їх види.	Лекція. Лекція-презентація з елементами випереджаючого навчання	[1,4,8, 10,19]	Перегляд презентації (2 год.) Проблемні завдання: 1.Опишіть медійні ресурси для початкової школи. 2.Запропонуйте алгоритм застосування цифрових технологій в освітньому процесі НУШ. ІНДЗ: Робота з креолізованими текстами		жовтень
Практичне заняття 5. Тема 5. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому процесі початкової школи	Семінар	[1,4, 8, 10,18,19]	Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання. (2 год.)	10/5	жовтень
Тема 7. Застосування ігрових медіатехнологій в освітньому процесі початкової школи Сутність відеоігор, їх місце в індустрії розваг Історія розвитку,	Лекція	[1,2,4, 8,10, 15]	Перегляд презентації, відеосюжетів (2 год.) Проблемні завдання. Геймерство як		листопад

регулювання розповсюдження відеоігор Класифікація відеоігор (комп'ютерні ігри, медіаігри, ігри для приставок, мобільних телефонів) Мультимедійність освітнього процесу Геймерство: за і проти			соціальна проблема. Освітньо-виховний потенціал комп'ютерних ігор		
Практичне заняття 6. Тема 6. Технології аналізу медіатекстів (реалізація змістової лінії «Досліджуємо медіа».	Семінар Практикум	[2,3,4,7, 8,10,12, 15] http://mon.gov.ua	Індивідуальні навчально-дослідницькі завдання. (2 год.)	10/5	листопад
Тема 8. Технологічно-педагогічний інструментарій створення шкільного сайту, електронного портфоліо, медіа-кейсів педагогів та учнів Технологія та техніка створення шкільного медіа-сайту. Види електронних портфоліо педагога. Алгоритм роботи з медіакейсами. Ефективні моделі проведення он-лайн заходів: освітній вебінар, віртуальна екскурсія, телеконференція, відеолекції, навчальні та тренувальні системи, відеотренажер.	Лекція.		Перегляд презентації (2 год.) Проблемні завдання		листопад
Практичне заняття 7 Тема 7. Технології створення та використання презентацій на уроках у початковій школі.	Семінар. Семінар-практикум	[1,4, 8,10,13, 14, 15]	Перегляд презентації (2 год.) Проблемні завдання, практикум.	10/5	листопад
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.			

Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 15 балів)
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 7 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 5.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.
7. Політика курсу	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>	
8. Рекомендована література	
Список рекомендованої літератури (у т.ч. електронні ресурси).	
Основні:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Баришполець О. Т., Найдьонова Л. А., Мироненко Г. В. та ін. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчально-методичний посібник. К. : Міленіум, 2018. 440 с. 2. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. К. : ЦВП, АУП, 2017. 79 с. 3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) (2016) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://ms.detector.media/mediaprosvita /mediaosvita/ kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya 4. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя / Бакка Т., Голошапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелещенко Т, Шкребець О. / За редакцією Волошенюк О., Іванова В. К. : ЦВП, АП, 2017. 197 с. 5. Литовченко І. В., Максименко С. Д., Болтівець С. І. Діти в Інтернеті: Як навчити безпеці у віртуальному світі : посібник для батьків. К. : Видавництво ТОВ, 2010. 48 с. 6. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін : посібник для вчителя / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза К. : Центр вільної преси, 2016. 201 с. 7. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навчальний посібник / О. Т. Баришполець, Л. А. Найдьонова, Г. В. Мироненко, О. Є.Голубева, В. В. Різун та ін.; К. : Міленіум, 2009. 440 с. 8. Медіаосвіта. Енциклопедія освіти / головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. С. 481–482. 9. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна.К. : Центр вільної преси, 2012. 352 с. 	

10. Основи медіаграмотності : навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / за ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк, О. П. Мокрогуза. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 190 с.
11. Практична медіаосвіта: авторські уроки : збірка / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Академ. укр. преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
12. Череповська Н. Візуальна медіакультура учнів ЗОШ. Київ, 2010. С.112–125.
13. Червінська І.Б. Медіаосвітній простір гірської школи: змістове наповнення та соціокультурна трансформація. *Гірська школа Українських Карпат*. 2018. №18. С.83-89.
14. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність: підручник для вчителя/ Сінді Шейбе, Фейс Рогоу/ Перекл. з англ. С. Дьома; за загал. ред. В.Ф. Іванова. К.: Центр вільної преси, Академія української преси. 2014. 319 с.
15. Морзе Н. В. Методика навчання інформатики : навч. посіб.: У 3 ч. / за ред. акад. М. І. Жалдака. К. : Навч. книга, 2004. Ч. 1. Загальна методика навчання інформатики. 256 с.
16. Літостанський В. В., Даниленко В. І., Мележик В. П., Іванова Т. В., Волошенюк О. В., Іванов В. Ф. Сходинки до медіаграмотності: Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 – 4 класів / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. К.: АУП, ЦВП, 2014. 28 с.
17. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В, Ганик О. В., Голощапова В. В, Дегтярьова Г.А, Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкрєбець О. О, Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018 234 с.
18. Про Національну програму інформатизації : Закон України : із змінами, внесеними згідно із Законом № 5463-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 4, с. 152, т. 61 // Відомості Верховної Ради (ВВР). 1998. № 27, т. 181
19. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навч.-метод. зб. / О. Т. Баришполец [та ін.]; за ред. Л. А. Найдюнової Київ : Міленіум, 2009. 440 с.
20. Thoman E., Jolls T. Literacy for the 21st Century: An Overview & Orientation Guide To Media Literacy Education. Centre for Media Literacy. Tessa Jolls 2008. 87 p.
21. Gonnet, J. (2001). Education aux medias: Les controversies fecondes. Paris: CNDP, Hachette, 144 p.
22. .Малюємо комікси щодо сталого розвитку. – URL: <http://esd.org.ua/sites/esd.org.ua/files/programs/comix.pdf>
27. Masterman, L. A rationale for Media Education. *Media Literacy in the Information Age: Current perspectives* (pp. 15-68). New Brunswick, 1997.

Допоміжні:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-bazal.html>
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczyia.pdf>
4. Нова українська школа: poradnik для вчителя / за заг. ред. Бібик Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
5. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>